

Kursusfaget Børneret, Sommereksamen 2011

Bemærk: Alle spørgsmål skal besvares. Opgave 1 vægtes med 1/4, opgave 2 vægtes samlet med 3/4.

Opgave 1:

På hvilket grundlag – såvel overordnet som konkret – skal vurderingen af ”barnets bedste” foretages?

Opgave 2:

I 1997 mødte Helene og Mads hinanden til en fest. Mads gik med Helene hjem, og de skiltes først næste morgen. 9 måneder senere, den 5. januar 1998, fødte Helene deres fælles barn, Bo. 2 år senere flyttede Helene og Mads sammen. Den 1. maj 2006 fik de sammen datteren, Asta. Parret aftalte fælles forældremyndighed over begge børn, men de giftede sig aldrig. I 2008 flyttede Helene og Mads fra hinanden.

Efter aftale mellem Helene og Mads, der boede nær hinanden i Århus, havde børnene bopæl hos Helene og samvær med Mads, og de boede 7 dage hos Helene og 7 dage hos Mads.

Helene og Mads' forhold var i stigende grad konfliktfyldt, og tidligt i foråret 2011 besluttede Helene, at Asta skulle skifte daginstitution, idet Helene var overbevist om, at Mads havde en affære med en af pædagogerne. Mads var meget imod skiftet og forsikrede, at han ikke havde nogen affære.

Helene havde desuden besluttet, at Asta skulle meldes ind på en privatskole, hvilket Mads også var meget imod.

Helene og Mads skændtes mere og mere, og børnene var tydeligt påvirkede af det dårlige forhold mellem forældrene. Desuden var det vældig svært for Bo, at Helene oftere og oftere talte meget grimt om Mads til ham. Søndag den 1. maj 2011, hvor Helene og Mads mødtes endnu engang i håb om at nå frem til en fælles løsning på institutions- og skolevalget til Asta, endte mødet i en voldsom konflikt, hvor både Mads og Helene råbte ad

hinanden. Helene råbte til sidst, *at* hun ikke ville diskutere mere, *at* hun ville blæse på, hvad Mads mente, *at* hun ville gøre, som det passede hende, *og at* Mads skulle gå. Bo var hjemme og overværede hele episoden.

Dagen efter meddelte Bo, at han ikke længere ville bo hos Helene, og at han ønskede at flytte over til Mads. Det havde han længe tænkt over, at han ville. Helene ville han besøge hver anden weekend eller måske oftere.

Mads ville meget gerne have, at Bo fik bopæl hos ham, og Mads ville hjælpe Bo med at se Helene så ofte som muligt.

Helene og Mads var enige om at bevare den fælles forældremyndighed over begge børn, men kunne absolut ikke blive enige om, hvor Bo skulle have bopæl – heller ikke selv om de fik hjælp fra en psykolog. Begge forældre havde fast arbejde, var raske, var ikke misbrugere og levede et i øvrigt almindeligt liv. Mads ønskede, at Bo skulle opretholde et godt og nært forhold til sin mor.

Spørgsmål 2.1:

Kan Helene mod Mads' ønske lade Asta skifte daginstitution, og kan hun mod Mads' ønske lade Helene starte i privatskole? Hvorledes skal uenigheden om Bos bopæl afgøres?

Bo var på grund af forældrenes skænderier voldsomt frustreret. Mandag den 9. maj cyklede han med sin kammerat, Søren, hjem fra skole. Pludselig var Søren ved at miste balancen, men genvandt den ved at gribe fat i Bo. Bo råbte ”se dig for” og reagerede med pludseligt at give Søren en knytnæve i ansigtet. Herved fik Søren slået en fortand ud. Det kostede 6.000 kr. at udbedre Sørens tandskade. Søren havde en ulykkesforsikring i forsikringsselskabet Helsikring, som dækkede tandudgifter.

Da Bo var næsten hjemme, cyklede han som altid det sidste stykke på fortovet. Naboen, Carl Carlsen, var ved at fylde haveaffald i en trailer, som han havde koblet til sin bil. For nemmere at få haveaffaldet op i traileren, havde Carl parkeret bilen delvist oppe på fortovet. Bilen stod i vejen for Bo, der nu var helt ude af sig selv dels ved tanken om at skulle hjem til flere konflikter, dels på grund af episoden med Søren, så Bo gav bilen et

ordentligt spark, så bilen fik en bule. Reparationen løb efterfølgende op i 10.000 kr. Skaden på bilen var ikke dækket af en kaskoforsikring, da Carl havde valgt at spare en sådan.

Bo var dækket af en ansvarsforsikring, som Helene havde tegnet, i forsikrings-selskabet Fuldsikring. Hæftelsesansvaret for Bos forældre var derimod ikke dækket af nogen ansvarsforsikring.

Spørgsmål 2.2:

Hvorledes er den erstatnings- og forsikringsretlige stilling for så vidt angår 1) tandskaden på Søren og for så vidt angår 2) skaden på Carls bil?

Bo arbejdede som avisdreng og tjente således ca. 700 kr. om måneden. Han var også en ivrig deltager i rollespillet ”Drager og Troldmænd”. Den 17. maj bestilte han derfor over nettet hos firmaet ”Troldmandenslærling.com” en dragt (model ”Merlin”, str. m, 899,- kr.) til brug for sin rolle. Dragten skulle betales ved hjælp af det vedlagte girokort, når varen var leveret.

Da dragten kom med posten den 19. maj, opdagede Helene og Mads dette køb, men de syntes, det var en dårlig måde at bruge så mange penge og forbød derfor straks Bo at beholde dragten.

Spørgsmål 2.3:

Hvorledes er retsstillingen vedrørende dette køb?

Ville det gøre nogen forskel, hvis Bo ikke havde købt dragten over nettet, men var mødt op i ”en almindelig butik” og havde betalt kontant?

Løsningsvejledning til opgave 2

Spørgsmål 2.1:

Da Mads og Helene har fælles forældremyndighed, og Asta har bopæl hos Helene, kan Helene træffe afgørelse om overordnede forhold i Astas daglige liv, herunder valg af daginstitution, jf. FOL § 3, stk. 1, 2. led. Helene kan derfor mod Mads' ønske lade Asta skifte daginstitution. Skolevalget er derimod en væsentlig beslutning, der har et længerevarende perspektiv for Asta, og valget kræver derfor enighed mellem Helene og Mads, jf. FOL § 3, stk. 1, 1. pkt.

Forældreansvarsloven med kommentarer s. 76, 77, 78 og 79.

Retten kan efter anmodning ændre en aftale om bopæl, jf. FOL § 17, stk. 2. Kriteriet for ændringen af en aftale er det samme som ved førstegangsaftaler.

Afgørelsen træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet (Bo), jf. FOL § 4. Afgørelsen er skønsmæssig, og retten skal foretage en konkret og individuel vurdering. Rettens vurdering af barnets bedste foretages på baggrund af en inddragelse af Bo og en belysning af hans perspektiv og synspunkter på baggrund af samtaler med Bo eller en børnesagkyndig undersøgelse, jf. FOL § 34. Retten skal endvidere tage hensyn til Bos egne synspunkter, jf. FOL § 5. Bo er 13 år (altså langt over den vejledende grænse på 7 år), og han har allerede til forældrene utvetydigt fortalt, hvor han ønsker at bo, at han ønsker samvær med sin mor, og han har tydeligt sagt fra i forhold til at blive involveret i forældrenes konflikt, som moderen forsøger at inddrage ham i. *Da* Bo er 13 år, *da* han oprigtigt ønsker at have bopæl hos sin far, *da* han belastes af Helenes mange verbale udfald mod Mads, *da* Mads ønsker at arbejde for, at Bo har en god kontakt til sin mor, *og da* det i et længere tidsperspektiv vil kunne give Bo en roligere tilværelse, bør retten afgøre, at Bo fremover skal have bopæl hos Mads og samvær med Helene.

Forældreansvarsloven med kommentarer s. 241, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 253 og 254.

Spørgsmål 2.2:

Tandskaden på Søren

Søren har en ulykkesforsikring, som dækker tandskaden. Da forsikringen har karakter af en skadesforsikring, kan Søren ikke kumulere sit krav mod forsikringsselskabet Helsikring med kravet mod Bo (som er ansvarlig, jf. EAL § 24 a, 1. pkt.)/Bos forældre, Helene og Mads (som hæfter for skaden, jf. lov om hæftelse for børns erstatningsansvar § 1, stk. 1). Forsikringsselskabet Helsikring kan heller ikke rette et regreskrav mod Bo/Bos forældre, jf. EAL § 22, stk. 2. Dette gælder, selv om Bo har forvoldt personskaden med forsæt. Tabet placeres således endeligt hos Sørens forsikringsselskab (U 2010 B s. 277).

Skaden på Carls bil

Bo, der har forvoldt skaden med forsæt, er ansvarlig for den *fulde* skade., jf. EAL § 24 a, 1. pkt.

Jf. § 24 a, 2. pkt., nedsættes erstatningen ikke, da Bo er dækket af en ansvarsforsikring (og har handlet forsætligt) (Lærebog i Erstatningsret s. 108). Da Bo er under 14 år, dækker ansvarsforsikringen, selv om Bo har forvoldt skaden forsætligt, jf. FAL § 19, stk. 1, jf. § 18 (U 2010 B s. 278).

Bo bor (endnu) hos Helene, men Bos forældre (forældremyndighedsindehaverne) hæfter begge umiddelbart over for Caarl for skaden med (i alt) 7.500 kr., jf. lov om hæftelse for børns erstatningsansvar § 1, stk. 1 (U 2010 B s. 274 og Notat om hæftelse for børns erstatningsansvar s. 1).

Bo og Bos forældre er solidarisk ansvarlige for 7.500 kr., jf. § 1, stk. 1 og 2, i lov om hæftelse for børns erstatningsansvar (Notat om hæftelse for børns erstatningsansvar s. 2).

I det indbyrdes forhold mellem Bo og forældrene finder EAL § 25 anvendelse. (Notat om hæftelse for børns erstatningsansvar s. 2). Da kun Bo er dækket af en ansvarsforsikring, er den relevante bestemmelse EAL § 25, stk. 2, 1. pkt. Da der ikke er noget at bebrejde forældrene, bortfalder deres regresansvar/hæftelsesansvar (Lærebog i Erstatningsret s. 392).

Spørgsmål 2.3:

Bo er kun 13 år og dermed mindreårig og umyndig, jf. Værgemålslovens § 1, hvorfor han ikke kan forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue, medmindre andet er bestemt.

Bo tjener ganske vist sine egne penge, men da han ikke er fyldt 15 år, er købet ikke omfattet af lovens § 42, stk. 1, 1. pkt., der giver mindreårige ret til at disponere over selverhverv, når pengene er optjent ved eget arbejde efter at være fyldt 15 år, og forældrene kan som værger bestemme, at handlen ikke skal være bindende for den umyndige Bo, jf. lovens § 45. (Forældremyndighedsindehavere er værger, jf. lovens § 2).

I medfør af Værgemålslovens § 45 skal begge parter aflevere, hvad de har modtaget, og da ”Troldmandenslærning.com” ikke har modtaget noget fra Bo endnu, kan dragten blot sendes retur, hvorefter firmaet skal betale Bo porto for tilbageleveringen, hvis firmaet ikke foretrækker selv at afhente dragten (Aftaler og mellemmand, 5. udg., s. 143 ff.).

Hvis forældrene blot anvender fortrydelsesretten i medfør af Forbruger-aftalelovens § 17, stk. 1, jf. § 19, kommer Bo til at betale porto for returneringen af dragten (eller selv bringe den hen til firmaet), jf. § 19, stk. 2 (Sonny Kristoffersen: Forbrugerbeskyttelse – ved køb af løsøre og tjenesteydelser, erhvervelse af fast ejendom, kreditaftaler og betalingsmidler, s. 55 ff.).

Pengereglen gælder kun køb med kontante penge og kommer derfor ikke på tale ved handel over internettet, selv om den formentlig kunne anvendes, såfremt købet var foregået i en fysisk forretning (Aftaler og mellemmand s. 148).